Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ИОРК ВІВТОРОК, 17-го СІЧНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 17, 1956. No. 9. VOL. LXIII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРЕДКЛАДАЄ КОНГРЕСОВІ ЗБАЛЯНСОВАНИЙ БЮДЖЕТ

В ЦЬОМУ БЕЗДЕФІЦИТОВОМУ ПРОЄКТІ НЕМАЄ ЗГАДКИ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ, ПОКИ НЕ ПОЧНЕТЬСЯ ЗМЕНШУВАТИ ДЕРЖАВНУ ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 16 січня має внести до Конґресу проєкт збалянсованого бюджету на фінансовий рік, який починається 1 липня 1956 року. Це буде перший бездефіцитовий бюджет, предложений Конґресові впродовж останніх останніх п'ятьох років. Президентове бюджетове звернення відчитають конґресові урядовці в обох палатах Конґресу. Бюджет, запропонований Президентом, має становити 65 або 65.5 більйона долярів. Недавно Президент заявив, що і цьогорічний бюджет, хоч і не був запропонований без дефіциту, вдасться збалянсувати. В конґресових колах гадають, що в президентовому зверненні не буде згадки про зменшення податків. Голова Республіканської Сенатської Політичної Комісії сенатор Стайлес Бріджес повторив думку уряду, що збалянсований бюджет — передумова зменшування податків. Також і демократични сенатор Естес Кіфовер на телевізійній програмі заявив, що погоджується з сенатором Бріджесом, але додав, що побіч збалянсованого бюджету на пильну увагу уряду повинні заслуговувати і такі справи, як оборона країни, справа виховання, боротьба з умовими недугами та справа соціяльного забезпечення. Обидва сенатори погодилися в тому, що перед зменшенням податків треба б перше почати зменшувати федеральну заборгованість, яка тепер дійшла до 280 більйонів долярів. Після отримання президентового бюджетового звернення Сенат почне дискусію над законопроєктом про природний газ. Друга важна справа, над якою Сенат буде вести наради, — це фермерська програма. Уряд проєктус створити „земельний банк", але демократичний сенатор Аллен Дж. Еллендер заявляє, що в цьому законопроєкті повинна бути клявзуля про те, що фермери мають бути зобов'язані під примусом зменшувати посівну площу, щоб можна було зменшити число посівних акрів на 45,000,000, з яких постав би „земельний банк".

Кол. президент Труман проти встановлювання уряду другого віце-президента

Вашинґтон. — В листі до сенатора Джана Ф. Кеннеді, голови урядової оперативної комісії, кол. президент Труман висловився дуже рішуче проти пропозиції встановити новий уряд — другого віце-президента ЗДА, який, займаючись адміністративними справами, мав би відтяжити президента ЗДА в його урядуванні. Суґестію, щоб створити такий уряд, висловив недавно кол. президент Герберт Гувер. Водночас із цим сенатор Кеннеді одержав листа від Шермана Адамса, теперішнього асистента президента Айзенгавера, який заявив, що Білий Дім не вважає конечним встановлення посту адміністративного віце-президента, але не опонуватиме, коли Конґрес вирішить створити таке становище. Урядова оперативна підкомісія починає свої переслухання в цій справі у вівторок цього тижня. Перший зізнаватиме кол. президент Гувер.

ЗДА випустять сателіта землі з летунської бази на Флориді

Вашинґтон. — Фльота і летунство повідомляють, що випустять штучно зробленого сателіта землі з летунської бази „Петрік" на Флориді. — Ця куля буде в діяметрі двадцятьох цалів і зможе облетіти довкола землю зі швидкістю 18,000 миль на годину. Це станеться під час Міжнародного Геофізичного Року, який відбуватиметься в 1957-1958 роках. Таким робом це чисто наукове підприємство зможе допомогти армії, фльоті і летунству випробувати найжахливішу зброю — баллістичні керовані стрільна, над якими то ракетами саме тепер працюють американські фахівці. З летовища „Петрік" на Флориді мають випробовувати баллістичні ракети, які бали б летіти на англійські острови на Південному Анлантику. Вже ведуться переговори в цій справі між урядами ЗДА і Великої Британії, щоб на острові св. Люзії збудувати обсерваційну станицю для контролі цих ракет.

В АМЕРИЦІ

● **В столиці Мехіко,** Мехіко Ситі термометер впав до 24.7 ступня Фаренгайта. Такого холоду не було в Мехіко Ситі від 1946 року, бо пересічна температура в січні становить там 55 ступнів.

● **З урядових кол** повідомляють, що уряд підготовляє окреме звернення до Конґресу проти залишків расової дискримінації, яка існує в деяких стейтах.

● **В Аламоґордо,** Ню Мехіко, кероване стрільно, впавши на землю, перервало газопровід, який знаходиться на три стопи під землею. Це стрільно залетіло з недалекого досвідного поля в Вайт Грендсі.

● **З Білого Дому** заявили, що Айзенгавер не буде протестувати проти того, що його поставлять на кандидата на президента в правиборах у стейті Ню Гемшір, які відбудуться вже 13 березня.

● **Віце - президент** Ричард М. Ніксон захворів на інфлюенцу і мусів один день залишитися вдома.

● **Президент Айзенгавер** просить Конґрес призначити надзвичайний видаток в сумі 60,439,500 долярів на допомогу жертвам минулорічної повені.

● **Американський** Червоний Хрест збільшив на 8 мільйонів долярів суму, яку думає зібрати на свої цілі в 1956 році. Це значить, що АЧХ хоче зібрати в цьому році 90 мільйонів долярів.

● **В Ню Йорку** учителі мають дістати в найближчому шкільному році підвищення платні. Тепер найнижча учительська платня становить 3,750долярів, а найбільша — 7,050. В 1956/1957 шкільному році найменша платня становитиме 3,900 долярів, а найбільша — 7,200.

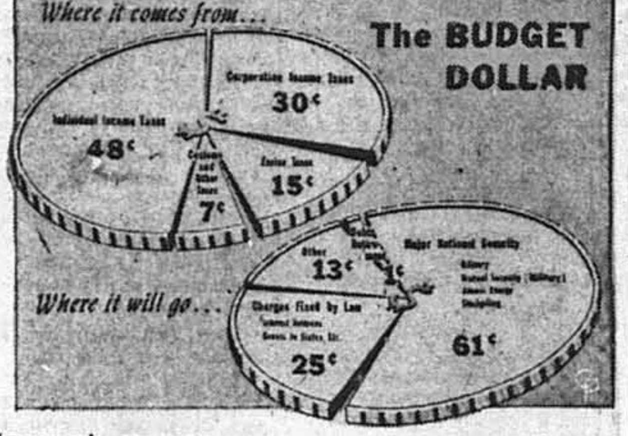
● **В Дулуті** живе Алберт Вулсон, вояк, учасник Громадянської війни, який матиме 11 лютого 109 років. Тепер він пішов на кілька днів до шпиталю, щоб відпочити, бо почуває себе дещо ослаблений.

● **Секретар армії** Вілбер М. Брокер заявив, що було б великою небезпекою для ЗДА, коли б вони приготовлялися тільки до великої війни, бо комуністи можуть знову почати малі місцеві війни.

● **19-річний Ліон Віч** украв сифон газоліни з чужого авта. Суддя в Геммонді, Індіяна, засудив його до оригінальної кари: 1,000 разів написати речення: „Не буду більше красти".

● **В Принстоні,** Індіяна, посадник цього міста почав ощадність міських видатків від самого себе: він зменшив собі платню на 560 долярів.

БЮДЖЕТОВІ ПРИБУТКИ И ВИТРАТИ

Ілюстрація унагляднює, з яких джерел приходить і на які цілі іде бюджетовий доляр.

„Доллес грає в російську рулетку життям держави" — твердить Стівенсон

Шикаґо. — Бувший демократичний кандидат на президента з 1952 року і теперішній змагун на кандидата на президента Адлей Е. Стівенсон в заяві зі свого мешкання на передмісті Лібертівілл твердить, що державний секретар Джан Фостер Доллес „хоче грати в російську рулетку життям нашої держави". Цю заяву склав Стівенсон у відповідь Доллесові, що нібито уряд президента Айзенгавера вже три рази не допустив до вибуху світової війни, загрозивши комуністам ужиттям атомової бомби. Стівенсон сказав, що мистецтво дипломатії не полягає в тому, щоб погрожувати війною, тільки щоб змагати до миру. На думку Стівенсона „республіканський уряд в багатьох випадках діяв однобічно, незвертаючи уваги на наших союзників, з якими мусимо дуже тісно співпрацювати". Стівенсон сказав, що Конґрес напевно дбайливо провірить заяву державного секретаря, щоб пізнати повну правду, бо від неї залежить довір'я наших союзників до ЗДА. Проти заяви Доллеса виступали сенатори Гюберт Г. Гомфрі і Дж. Вільям Фулбрайт, а в його обороні виступали сенатор Вільям Ф. Новленд і євангельської провідник Біллі Ґреґем.

Стассен обороняє Доллеса

Вашинґтон. — Окремий асистент президента Айзенгавера в справах роззброєння Гарольд Е. Стассен у своїй заяві, виданій з бюра в Білому Домі, заявив, що бувший демократичний кандидат на президента Адлей Е. Стівенсон „навмисне спотворив" закордонну політику уряду для партійної цілі. Стівенсон сказав, що Доллес грає в „російську рулетку" в своїй закордонній політиці і може програти „безпеку нашої держави". Стассен заявив, що закордонна політика уряду Айзенгавера має дуже добрий успіх, і тому не можна про неї говорити так, як це зробив Стівенсон, який говорив про газардову гру Доллеса, яка може знищити ЗДА. Закордонна політика уряду, на думку Стассена, змагає не до того, щоб викликати нову війну, тільки змагає до миру в світі.

Новленд проти довготермінової програми допомоги закордонові

Вашинґтон. — Провідник республіканської меншости в Сенаті сенатор Вільям Ф. Новленд заявив на пресовій конференції, що присднується до демократичного сенатора Волтера Ф. Джорджа і заявляється проти довготермінової програми допомоги закордонові. „На мою думку, казав сенатор Новленд, це буде далеко краще для уряду предкладати плян допомоги кожного року, ніж брати на себе десятирічне зобов'язання". Новленд сказав що коли дивитися на цю справу практично, то жадний Конґрес не має права своєю ухвалою в'язати руки майбутнім Конґресам. Попереднього дня сенатор Волтер Ф. Джордж, голова Сенатської Комісії Закордонних Справ, заявив, що президент Айзенгавер повинен залишити свій плян довготермінової допомоги закордонові, бо інакше демократи не зможуть його підтримати і не буде двопартійної закордонної політики. Проти довготермінової закордонної допомоги висловилися і два інші демократичні сенатори Ґеррі Ф. Бирд і Майк Менсфілд.

Смерть п'ятьох американських місіонарів у джунґлях Еквадору

Квіто, Еквадор. — Після довгих розшуків знайдено врешті змасакровані тіла п'ятьох американських місіонарів, вбитих членами індіянського племени Авка. Розшуки за ними тривали майже цілий тиждень і тіла їх знайдено щойно з допомогою гелікоптерів. Всі вони прибули на територію племени Авка в місії доброї волі, вивчаючи життя й мову диких племен Еквадору, щоб могти навертати їх на християнську віру. У висліді своїх намагань всі вони знайшли смерть (тіло одного з них знайдено без голови). Згинули такі місіонарі: Натаніел Сайнт, Джеймс Елліот, Едвард МекКоллі, Роджер Юдеріян і Пітер Флемінґ. Провідник місіонарів Сайнт вів місійну працю в Еквадорі вже багато років і відбув понад 6,500 подорожей літаком в різні сторони Еквадору й інші країни Південної і Середущої Америки. Уряд Еквадору висловив американському урядові співчуття з приводу смерти згаданих місіонарів.

ПОМЕР ЯКІВ МАКОГІН, ВІДОМИЙ ДІЯЧ І МЕЦЕНАТ

Бостон, Мас. — Минулої п'ятниці, 13-го січня, помер тут у лікарні, проживши 76 років, відомий американсько-український діяч і меценат Яків Макогін. Покійний відомий головно з організації і вдержування українських інформаційних бюр по різних осередках Европи, зокрема в Лондоні, Женеві і Празі в часі між першою і другою світовими війнами. Був теж одним із фундаторів Українського Дому в Празі та видавцем різних пропаґандивних брошур і памфлетів про Україну різними европейськими мовами. Тлінні останки Покійного мали бути перевезені в понеділок, 16-го січня, з Бостону до Вашинґтону, де наступного дня, у вівторок 17-го січня, має відбутись похорон. Покійний буде похований на відомому цвинтарі Арлінґтон. Вістку про смерть бл. п. Якова Макогона передали до „Свободи" дружина Покійного Сузен Макогін та Всч. о. мітрат Володимир Каськів.

Генеральний секретар ОН виїхав до 15 азійських держав

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд відлетів в неділю 15 січня ц. р. на 6-тижневу подорож по країнах Середнього і Далекого Сходу. Він зупиниться в Лондоні для розмов з англійським прем'єром і міністром закордонних справ, після чого полетить до Банґальоре в Індії на сесію Економічної Комісії Об'єднаних Націй для Азії і Далекого Сходу. Він зупиниться в Греції, Туреччині, Єгипті, Ізраїлю, Йорданії, Ливані, Сирії, Іраку і Пакістані. З Банґальоре він поїде до столиці Індії Ню Делі, а відтіль до Бірми, Сіяму, Індонезії, Австралії і Нової Зеляндії. Очевидно, цілі його подорожі узгіднені з західньою дипломатією особливо в трьох найважливіших сучасних проблемах: арабсько-ізраїльського спору, спору за Кипр між Англією і Грецією, та проблеми „невтралізму" держав, які стали предметом пенетрації комуністичних впливів. Гаммершилд буде намагатися переконати Ізраїль і арабські держави щодо конечности підписати миро від успіху тих розмов устійнить теж шлях, яким він жить також шлях, яким він їхатиме по Близькому й Середньому Сході.

Рада Безпеки продовжує наради над скаргою Сирії проти Ізраїлю

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки продовжувала в минулу п'ятницю 13 січня наради над скаргою Сирії проти Ізраїлю на збройний наїзд цього останнього на територію Сирії в дні 11 грудня м. р., коли то згинуло 65 сирійців. Промовляли представники Національного Китаю, Куби, Перу і Австралії. Всі осуджували Ізраїль, але в дискусії пригадано, що від 1951 року в різних прикордонних інцидентах згинуло з рук арабів таки 880 жидів. Виринула концепція, щоб окремою резолюцією закликати Ізраїль „добровільно" заплатити відшкодування родинам вбитих сирійців, в першу чергу цивільних осіб. Не є виключена — коментують американські часописи — компромісова резолюція, за якою голосували б всі 11 членів Ради Безпеки, хоч можливо, що СССР з мотивів демагогії для пропаґандивних цілей „на експорт" для арабських країн, голосуватиме проти кожної західньої резолюції, таврувочи її, як лагіднішу для Ізраїлю.

Англія й Америка невдоволені заявою Тіта

Лондон. — Англійський амбасадор в Београді Франк Робертс зголосився у державного секретаря закордонних справ Юґославії Коци Поповіча й заклав перед ним устний протест проти різко-неґативної критики Баґдадського пакту, що її висловив у своїй публічній промові Тіто, вернувшись з Єгипту. Таке саме застереження має заявити американський амбасадор Рідлберґер. Англія й Америка вважають, що заява Тіта суперечить політиці „невмішування", що її ніби проводить Юґославія. Таку політику Тіто з'ясував був недавно перед всіми трьома західніми амбасадорами. Виступивши гостро проти Баґдадського пакту, який буцім то, за словами Тіта, не спричиняється до оборони даних середньо-східніх країн, тільки розсварює їх і може викликати війну, — Тіто станув на однакових позиціях з Москвою і Єгиптом, який поборює той пакт з мотивів внутрішньо-арабських спорів. Також Туреччина, член Баґдадського пакту і член Балканського пакту разом із Юґославією, ображена тим висловом Тіта. Англія ще й тому обурена на неприхильний посередньо до Англії виступ Тіта, що якраз в останньому часі вона, Англія, боролася за введення Юґославії до Ради Безпеки ОН. В керівних юґославських колах буцімто панує збентеження, бо вони не рахувалися з такою гострою реакцією Заходу на виступ Тіта.

СССР проголосив шосту п'ятирічку

Москва. — Совєтська преса оприлюднила 6-ий з черги п'ятирічний господарський плян, який має охоплювати час від 1956 до 1960 року включно. Головний натиск у тому пляні покладено на розвиток важкого промислу і сільсько-господарської продукції. Плян бере під увагу також добування атомової енерґії на 2,000,000 до 2,500,000 кіловатів. Цифри, що їх повинен осягнути у своїй продукції у 1960-му році совєтський промисл достосований приблизно до 2/3 американської продукції за рік 1955. Це торкається головно продукції сталі. У 1955 році Совєти випродукували менше як половину із 106,000,000 метричних тонн сталі, випродукованих в ЗДА. Тепер Совєти визначують собі межу на 68,300,000 тонн сталі на 1956 рік. Також в ділянці електричної енерґії Совєти хочуть осягнути понад половину стану продукції в ЗДА з минулого року. Весь новий 5-річний плян виразно побудований під кутом економічного суперництва з ЗДА. Його слабість — за коментарем фахівця совєтських справ із „НЙТаймсу" Гаррі Шворца — полягає в тому, що коли б навіть совєтській господарці вдалося здійснити намічені цілі, то 1) самі Совєти будуть потребувати для цього стільки машин, що не зможуть експортувати їх до менше розвинених країн порядком фінансової і технічної допомоги з пропаґандивних цілей, і 2) совєтські громадяни знову дуже мало скористають з цілої тої п'ятибічки, бо продукція ужиткових товарів відсунена на задній плян.

Помер Віґгем Стід, великий публіцист новітніх часів

Лондон. — У віці 84 роки помер у своєму домі в Оксфордшайр в Англії Генрі Гіґгем Стід, один із найславетніших журналістів і публіцистів в історії преси. Він студіював в університетах в Берліні, Парижі і Єні і щойно потім лондонський ,Таймс' призначив його у віці 25 років своїм кореспондентом у Берліні. З черги був він кореспондентом того чолового англійського щоденника в Римі і Відні, потім закордонно-політичним редактором „Таймсу". Оснував і редаґував політичний журнал „Рев'ю оф Рев'ю", врешті став професором середньо - европейської історії в Королівському каледжі в Лондоні. Був поліглотом і писав до різномовної преси. Був автором цілої низки політично-публіцистичних книжок. Мав великий вплив на хід Паризької мирової конференції у 1919 році, особливо на створення Юґославії і розчленування австро-угорської монархії. Перший в міжнародній пресі передбачив у 1933 році вибух другої світової війни з вини нацизму. Уважали його типом публіциста-державного мужа. Оженився, маючи вже 65 років із братаницею князя Кравфорда.

СОЦІЯЛІСТ МОЛЛЕ — ПЕРШИЙ КАНДИДАТ НА ФРАНЦУЗЬКОГО ПРЕМ'ЄРА

Париж. — Ґю Молле, генеральний секретар соціялістичної партії у Франції, є найповажнішим кандидатом на найближчого французького прем'єра. Конґрес соціялістичної партії, який відбувся в останню неділю в м. Піто, зробив овацію своєму генеральному секретареві, який став головною фіґурою поруч із кол. прем'єром Мендес-Франсом у так званому Республіканському фронті, який здобув в парляментських виборах 2-го січня ц. р. 190 місць. Молле потвердив у своїй промові перед конґресом соціялістів, що він і Мендес-Франс відкинули обидві звернені до них пропозиції: зблькуватись із комуністами і створити новий уряд т. зв. народного фронту чи зблькуватись з центро-правими партіями (соціял-радикали прем'єра Фора, народні республіканці і незалежні) та створити уряд національної єдности, звернений проти комуністів і нео-фашистів. Молле підтримав концепцію уряду „активної меншости", який прийшов би перед парлямент з конкретною програмою в кількох найактуальніших для Франції справах, як справа Альжиру, зміни виборчої ординації, частинної зміни конституції, злагода з Німеччиною в справі Зарщини і т. п. Молле заявив, що такий уряд, опертий насправді об парляментарну меншість, прийняв би голоси від котроїнебудь партії в парляменті, включно з комуністами, але не в'язався б з ніякою партією і не устійнював би своєї програми з ніякою іншою партією поза згаданим Республіканським фронтом. Тому, що вислід виборів з 2-го січня ц. р. створив таку конфіґурацію сил у новому французькому парляменті, що може втриматися тільки той уряд, що матиме підтримки двох і трьох найбільших груп — Республіканського фронту Мендес-Франса і Молле (190 голосів), центро - правого блькоу Фора (кругло 200 голосів) чи комуністів (150 голосів) — то блькок теперішнього прем'єра Фора, маючи проти себе Республіканський фронт і комуністів, втратив шанси втриматись при владі. Якщо він відмовив би підтримку урядові Молле, в якому певне засідав би й Мендес-Франс, тоді той уряд зданий буде тільки на підтримку збоку комуністів, що позбавить його морального авторитету і внутрі Франції і ще більше закордоном. В найближчий четвер збереться новий парлямент. До того часу всі більші партії відбудуть свої наради і тоді виясниться страшенне заплутана і неясна політична ситуація у Франції, вагітна можливостями нової поважної кризи.

Президент Індонезії погоджується на участь комуністів у новому уряді

Якарта, Індонезія. — В неділю 15 січня відбулася в Якарті велика антиколоніяльна маніфестація, влаштована всіма трьома провідними політичними партіями Індонезії — націоналістичною, комуністичною і мусулманською. Під час маніфестації промовляв президент Індонезії Сукарно, вітаючи майбутню співпрацю між згаданими партіями і висловлюючи свою згоду на участь комуністів у новому індонезійському уряді. За словами Сукарна, участь усіх трьох партій у спільній маніфестації доказує неправдивість тези про неможливість поєднання трьох ідеологій — націоналізму, марксизму й ісляму. В маніфестації взяло участь около 10,000 осіб, звербованих здебільша комуністами й організаціями ветеранів. Комуністичних прапорів не було, бо провідник націоналістів, колишній прем'єр Алі Састроамідйойо заявив, що його партія візьме участь тільки тоді, коли комуністи погодяться йти під національними індійськими прапорами. Промовляв під час маніфестації теж генеральний секретар індонезійської комуністичної партії д-р Айдіт, який також підкреслив у своїй промові можливість співпраці різних політичних ідеологій. На співпрацю комуністів у новому уряді висловив свою згоду теж і провідник націоналістів Алі Састроамідйого. Під час маніфестації промовці критикували гостро теперішній уряд прем'єра Бурганудділа Гарагапа, зокрема за те, що він відмовився вести дальшу боротьбу за приєднання до до Індонізії голляндської Нової Гвінеї.

В СВІТІ

● **З німецькими поворотцями** з Совєтів вернувся ще один свідок останніх хвилин Адольфа Гітлера — Гаррі Менґерс-Гавзен, колишній СС-ляйтенант, що був одним із чотирьох, яким доручено спалити тіло Гітлера й Еви Бравн. Однак, він не погодився із служником Гітлера Гайнцом Лінґе, який твердив, що Гітлер застрілився. Менґерс-Гавзен каже, що Гітлер отруївся. Він заперечує також, начебто Гітлера спалили, а його попіл розвіяли. Він каже, що забракло газоліни й спалились тільки ноги Гітлера, а тулуб тільки обгорів. Тому, мовляв, Гітлера й Еву Бравн разом похоронили на подвір'ї канцлерського палацу. Большевики відкрили ту могилу і тіла обоїх зникли.

● **Австрійські соціялісти** закидають американським нафтовим компаніям, що ці останні зажадали від Австрії більшого відшкодування за шкоди, заподіяні їм за часів нацистів, аніж гроші, що їх має заплатити Австрія Совєтам з титулу „воєнного відшкодування". Такий закид зроблено в офіційному органі австрійської Палати праці і робітничих спілок, опанованих соціялістами.

● **На Мадярщині,** в околиці містечка Таксоні за 20 миль від Будапешту, від землетрусу завалилось 38 домів і згинули дві особи.

● **В столиці Кипру, Нікозії,** вночі з 11 на 12 ц. м. вибухло сім бомб „домашнього виробу". Шкода була мінімальна. Терористичний рух грецьких націоналістів проти англійців не припиняється, хоч водночас архиєпископ Макарій, лідер грецьких патріотів на Кипрі, веде переговори з англійським губернатором, маршалом Гардінґом, про мирне розв'язання проблеми.

● **У комісії військових справ** західньо - німецького парляменту представники всіх партій погодились, що найвища зверхність над німецькою армією має бути поділена між канцлером, міністром військових справ (офіційно: оборони) і міністром внутрішніх справ. Президент республіки призначатиме й звільнятиме вищих старшин та даватиме відзначення. Війну зможе виповісти тільки парлямент, або, при негайній потребі, президент разом з канцлером, вислухавши опінію голів обох палат парляменту. Головним командантом західньонімецької армії в мирному часі буде військовий міністер.

● **Напівофіційна** контррозвідкова організація в Західній Німеччині, очолювана генералом Ґеленом із кол. німецького головного штабу, перейде незабаром до апарату нової німецької армії офіційно, як її складова частина.

● **Еспанський уряд** заперечив вістку, що її приніс „Н. Й. Таймс", начебто еспанські студенти є проти режиму генерала Франка і начебто уряд заборонив еспанській пресі писати похвальні некрологи про померлого недавно філософа Хозе Ортеґа, що був противником режиму Франка.

● **Марія Ортеґа Пердомо** святкувала в Ляс Пальмас на Канарійських островах своє 109-річчя. При цій нагоді вона заявила, що ніколи в своєму житті не зверталася до лікаря, не заживала ніяких ліків і — не носила взуття.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

BENJAMIN FRANKLIN

Точно 250 років тому, 17-го січня 1706 року, народився в Бостоні, тоді ще місті із 5-6 тисячами мешканців в англійській колонії Массачусетс, Бенджамін Франклін, один з „найширших і найбільш одвертих умів, що їх знає людський рід" — як пишуть про нього історики і біографи. Саме сьогодні починається відзначування цих роковин, яке триватиме увесь 1956-ий рік і в якому зголосили свою участь понад 500 передових установ і організацій світу.

Хто був Бенджамін Франклін і чому ці святкування 250-их роковин його народження?

Очевидно, що в короткому коментарі не може бути й мови про біографію людини, яка прожила найбільш трудящих, творчих та бурхливих 84 роки і яка своєю енерґією, ініціятивою, знанням, проникливістю ума, сміливістю, дотепом і філософією витиснула незатерту печать не тільки на своїй добі, але й на майбутньому розвитку. Згадаємо тільки про найвидатніші факти з його життя і подамо тільки дуже загальну характеристику його індивідуальности. Ювілейний франклінський рік дасть ще багато нагод зупинитись і обговорити на сторінках преси чи в окремих публікаціях життя, працю та досягнення Франкліна.

Бенджамін Франклін був сином англійського колоніста, продавця свічок і мила. До школи ходив він тільки два роки, але вийшов з нього один з найбільших учених не тільки між його сучасниками. Мав він почесні докторати Оксфордського, Гарвардського, Єйльського та інших найвизначніших університетів і був обраний у члени 25 найвидатніших наукових і виховних інституцій світу. Був одним з найбільш льояльних англійській короні і став співавтором американської Деклярації Незалежности, власне коректором тексту, що його приготовив Джефферсон. Був найбільшим пацифістом і все своє життя поширював ідею, щоб народи полагоджували свої спори „без взаємного підрізування горла", але у французькій та індіянських війнах в другій половині 18-го сторіччя відіграв важливу ролю, а у Визвольній Війні не тільки зірвав усі свої численні дружні зв'язки з англійцями, але й все своє велике майно поставив до розпорядження Конґресу. Народився і провів свої дитячі роки в біді і безпросвітті, а вмер у багатстві і славі. Приклад незрівняних американських можливостей, якщо людина вміє і хоче їх використати.

Серед величезної активности і творчости Франкліна назвати б тільки найголовніші ділянки, у яких його ім'я записане великими літерами.

Навчання і виховання. „Я думаю, — писав він до свого приятеля, — що ніщо не має такого значення для загального добра, як формування і вишкіл молоді в мудрості й чеснотах; мудрі і добрі люди є далеко більшою силою для держави, ніж багатство і зброя". Так він і поступав.

Преса і публікації. Маючи заледве 16 років, Франклін був уже видавцем газети, і він по праву вважається батьком принципу свободи преси і слова. Преса і публікації — це головна ділянка його життя, і саме в цій ділянці він створив принцип і форми, що стали базою для розвитку вільної преси. Був автором безлічі статтей, памфлетів та публікацій. Був видавцем першої чужомовної (німецької) газети в Америці.

Наука і винаходи. Франклін належить до тієї групи науковців, що проникли вістрям свого ума і допомогли створити основи для справді драматичного сучасного технологічного розвитку. Хоч його теорія „додатніх і від'ємних електричних струмів" не була оригінальна, але він вперше з'ясував її зрозуміло. Його технічні, медичні й інші теорії були тоді справді революційні і дали великий вклад у дальший розвиток науки.

Політика і публічна служба. У 1783 році Франклін писав до свого приятеля: „Яких величезних вигод у житті могло б досягнути людство, якби витрачувані на війну гроші були використані на констуктивну працю. Якого поширення хліборобства, аж на верхи наших гір, якої розбудови господарства, шляхів, будинків та яких поліпшень можна було б досягнути за ті гроші, які витрачається на війни і на знищення тисяч працюючих людей, що могли б виконати ту корисну працю!"

Крім згаданих ділянок, цілі книги написано про участь і вклад Франкліна ще й у такі галузі, як філософія і релігія, друкарство і мистецтво, забезпечення і братерські організації, аґрикультура, ботаніка і навіть розвага.

Коли студіювати життя і творчість Бенджаміна Франкліна, часто насуваються великі аналогії з життям і творчістю нашого Івана Франка, сторіччя народин якого сходиться саме в цьому році із 250-річчям народження Бенджаміна Франкліна.

Бенджамін Франклін оформив засаду: „Якщо хочеш, щоб про тебе не забули, то пиши так, щоб варто було читати, або роби так, щоб про це варто було писати". Своїм життям і творчістю він, як мало хто, виконав обидві ці вимоги. І тому про нього пам'ятають.

НА АЗІЙСЬКОМУ ВУЛЬКАНІ

Від узбережжя Середземного моря на заході аж по тихоокеанські острови на сході Азія подобає на велетенський вулькан із кількома кратерами, над якими вічно клубляться дими і з яких добувається полум'я і чути гуркіт грізних підземних сил. Всі оптимістичні заяви з нагоди вступлення у новий рік не зуміли затерти одного незаперечного факту: у 1955 році не поладнано задовільно ні одної запальної проблеми азійського континенту й географічно приналежних до нього далекосхідніх островів.

На Близькому Сході воєнним вибухом загрожує ізраїльсько-арабський кратер. Тамошня ситуація небезпечна тому, що — всупереч розумовим арґументам — першу ролю в політиці ізраїльської і арабської сторін грають такі небезпечні й вагітні на можливість вибухів почування, як ненависть, недовір'я і бажання помсти. З хвилиною, коли втрутилася туди ще й Москва із масовими доставами своєї зброї та пропаґандою, єдиною ціллю якої є нацьковувати й провокувати, цей обшир долучився до запальних пунктів.

Корея все ще є одним великим збройним табором. Комуністи, як звичайно, показали себе тут найбільш віроломним і фальшивим партнером, який не визнає ніякої етики в міжнародних взаєминах. Буквально від першого дня підписання перемир'я в Кореї, від 27 липня 1953 року, вони, всупереч постановам перемирчого договору, постійно скріплюють свою силу. Під час війни вони мали тут жменю літаків, серед яких не було ні одного ракетного. Тепер вони мають — як повідомляють авторитетні американські фахівці — 630 літаків, з того числа 350 ракетних „МІҐ-ів" із 20,650 особами летунського персоналу. Свою збройну силу вони розбудували до 46 дивізій, що охоплюють 596,756 північних корейців і 545,368 китайських „добровільців", плюс три совєтські дивізії в Пйонґані, монгольська дивізія в Янґйоні, совєтське летунське з'єднання й совєтська технічна одиниця в Мусані. Комуністи мали перед перемир'ям 12 летовищ у Кореї, тепер є їх 39. Тим часом південно-корейська армія не побільшилась, а літаків вона має стільки, скільки мала в липні 1953 року, себто 140. І вся ота розбудова комуністичної воєнної машини в Кореї переводилась і переводиться на очах Перемирчої Комісії Об'єднаних Націй, при повній байдужності Об'єднаних Націй. Представник американської військової комісії в Південній Кореї, ген. Гарлян С. Паркс заявив недавно, що американці й південні корейці свідомі того, що комуністи мають в Північній Кореї куди більшу військову силу на суходолі та в повітрі і можуть кожної хвилини розпочати наступ з величезною фізичною перевагою.

Приблизно таке саме відношення сил і така сама ситуація на терені червоний Китай-Формоза. Формально війна там триває, а затишшя настало „само від себе". Червоний Китай не так голосно погрожує „визволити" збройною рукою Формозу тільки тому, що на Бандунґській конференції переконався, що брязкання зброєю робить погане враження на „невтралістичні" Індію та Бірму, з якими він мусить до часу рахуватися. Тож комуністи змінили тактику: перестали горлати про війну, але не відмовились від війни, як засобу здобуття Формози, і повели гарячкову, безперервну підготову до наступу. Над Формозькою протокою на азійському суходолі виросли 4 летовища, об'єднані сіткою залізничих і суходільних шляхів, розбудовано могутні артилерійські становища, а кількости літаків, що в кожній хвилині можуть заатакувати Квімой і Матсу, не знає навіть національ-китайська — найкраща на Далекому Сході — розвідка. В останніх тижнях посилилась акція комуністичної артилерії проти названих двох островів. Вона „пристрілюється", устійнюючи приціли на момент рішучого наступу.

В липні ц. р. нова криза може вибухнути у В'єтнамі. Бо 21 липня минає два роки від часу підписання замирення в Женеві, що передбачало переведення протягом двох років плебісциту на терені всього В'єтнаму про об'єднання поділених двох частин цієї країни. Тим часом прем'єр, а тепер і президент Південного В'єтнаму, що встиг стати самостійною республікою, Нґо Дінг Дієм, відмовляється від участи в цьому плебісциті, поки володіння комуністів у Північному В'єтнамі виключає дійсно вільне голосування. Південний В'єтнам не підписав Женевської умови, отож не має він і обов'язку дотримуватись її. Комуністи погрожують новою аґресією.

Не дивниця, що найвищі американські політичні і військові чинники пильно приглядаються до небезпечного азійського терену. Ще в цьому місяці під час відвідин англійського прем'єра й міністра закордонних справ відбудуться у Вашинґтоні наради головно в справі ситуації на Близькому й Середньому Сході (Ізраїль-араби, Баґдадський пакт, пенетрація Совєтів). Державний секретар Доллес виїздить на конференцію держав Організації Південно-Азійського Пакту на 6 березня ц. р. до столиці Пакістану й заповідає об'їзд столиць Середнього, а може й Далекого Сходу, а секретар летунства Кворлес і шеф об'єднаних штабів адмірал Радфорд відбули в останніх двох тижнях подорож по „невральгічних центрах" Далекого Сходу. Сама поява адмірала Радфорда на тому терені і його довгі наради з військовими й політичними керівниками на Формозі, в Кореї і в Японії — були червоною плахтою для Москви, яка негайно зареаґувала на них лайкою. Але це є доказом, що Америка добре здає собі справу з того, яка є різниця між медовими декляма-ціями комуністів про „співіснування" і між їх підготовою до війни.

КНИЖКА Й ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ В ДОМІ КОЖНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ЛЮДИНИ

Любомир О. Ортинський

ОГЛАШЕНІ СТАЮТЬ ПЕРВОЗВАНЦИМИ

Бонн, початок січня 1956 р.

Сімдесят сім відсотків з 27 мільйонів управнених до голосування французів приступили в понеділок 2 січня 1956 р. до виборчих урн, щоб вислати до парляменту своїх депутатів. Цього ж самого дня до касарень Німецької Федеративної Республіки з'явилося дві тисячі добровільців, щоб створити підвалини новій німецькій збройній силі. Для французів вислідп першого понеділка нового року принесли глибоке розчарування і погребли надії на стабілізацію політичних відносин країни, над якою залягло мариво 5,426.000 комуністичних голосів і 2,413,-000 відданих за екстремістичного демагога Пужада. Німці мають натомість певні причини вітати новий етап.

Шок

Вислідп французьких виборів, не зважаючи на те, що в тутешніх політичних і журналістичних колах ніхто не очікував від них повної стабілізації політичного життя Франції (поки існує там теперішня виборча система, годі думати про щось інше як атомізацію і пливкий стан), викликали все ж велике розчарування, а то й просто страх. Навіть говорять про трагедію Европи, а як про вихід з положення — про розв'язання щойно вибраного парляменту, нові вибори і т. д. Дехто, як коментатор консервативного англійського „Дейлі Мейл" лучить французькі вибори з покликанням першого контингенту німецьких добровільців, пояснюючи, що цей факт так перестрашив тисячі французів, що вони віддали свої голоси комуністам. А проте, деякі французькі колеґи заспокоюють, що властиво нічого особливого не сталось, що і у виборах 1951 р. комуністична партія дістала майже таку саму кількість голосів, і тільки внаслідок некорисної для неї тоді політичної аритметики вона не дістала належної кількости мандатів, і центрові партії таки знайдуть порозуміння і зліплять якийсь уряд. Що зліплять не є виключене, годі тільки собі уявити, щоб при такому розбитті голосів і наявності сильного комуністичного бльоку, а до того ще й невідповідального Пужада, що має за собою понад два мільйони голосів, такий „зліплений" уряд міг би санувати положення, авторитетно говорити в імені Франції, затягати зобов'язання і т. п. Бо ж тільки подумати, що кожний п'ятий француз віддав голос за комуністів . . .

"Stillgestanden!"

Тоді, коли Франція переживає повиборчий „каценяммер", Федеративна Республіка Німеччина концентрує свою увагу на новій армії, обниженні цін і на урочистостях, зв'язаних з днем уродин канцлера Аденауера.

Врешті, по довгих роках плянувань, підготови і сумнівів, міністерство оборони Теодора Блянка має змогу показати, чи воно даремно брало гроші і чи виконало завдання. Покищо виглядає, що все підготовано як слід, і кам'яні подвір'я кількох касарень коло Бонну, Мюнхену і Вільгельсгафену відбивають лунною старе "Stillgestanden!". Рушає поволі, але пляново велика машина — і починає бути „ернст". День за днем ідуть на визначені місця добровільці. До березня їх буде 6,000, до кінця року, як запевняв цими днями Блянк, кругло сто тисяч.

Відносно добровільців можна сказати, що в більшості це — професійні вояки, які останні роки пробували щастя в різних професіях але, не знайшовши його, використали першу нагоду і пішли до війська, де почувають себе „як вдома". Але не бракує й молоді у віці 18-25. Це — хлопці, діди й прадіди яких були військовиками, хлопці, яких тягне до війська, і які відчувають, що це є те, чого вони прагнуть.

Щодо нових одностроїв, то покищо — вони мені ще нічого не говорять. За останні два десятиліття довелось їх стільки бачити, а деякі й носити, що сукно і крій ще нічого нікому не говорять. Для вправного ока однострій — це шильд, з розмірів і барви якого ще не можна нічого вичитати. Часто, за скромною вивіскою криється мамутових розмірів фірма або за фантастично скросною і золотом прикрашеною формою — миршавенький дух. У Румунії, в 1941 р. я бачив на звичайних поліціянтах, які, до речі, на власну руку бавилися в фінансових урядовців і стягали з продавців „податки", таку пишну форму, що жаден генерал відомих мені армій не міг з ними мірятися щодо лямпасів, срібних петельок та інших аксесуарів. Людина надає змісту формі, а в випадку німців стара їх форма була рівночасно твердим поняттям, що автоматично асоціювало відповідні образи зла і добра, чеснот і безоглядности. Нова уніформа вояків ФНР ще не має змісту, його щойно почали в нього вкладати, а з яким успіхом і вислідами — побачимо. Тим часом залишається ствердити, що пошитий він з доброго сукна, нетрадиційний, а його блюза робить враження дискретної уніформи готелевого портьєра (яке щастя, що нема ще закону про образу уніформи, а то за таке порівняння можна було б мати серйозну справу).

Вже кілька днів в Арденах, Фюрстенфельдбруку і Вільгельмсгафені йде вишкіл перших сотень вояків, старшин і підстаршин, що вже незабаром стануть кадрами для трьох дивізій. Наприкінці року ці кадри поділять через два, і тоді матимуть рамовий персонал для шести дивізій. Рівночасно відлетіло до ЗДА перших сорок старшин на курси для вивчення спеціяльної зброї, а незадовго понад дахами мюнхенських кам'яниць свистатимуть „дюзенсґери" з летовища у Фюрстенфельдбруці, за 25 км. на північ від надізарської столиці. До речі, йде про той самий Фюрстенфельдбрук, куди в 1951 р. приїхала була автобусом компанія „невелика, але чесна" і „составила украинский вызвольный рух" — як казав „генерал" Ґулай. Цей рух уже давно перестав бути рухом, авантюра скінчилась, і, гадаємо, вона не віді'ється злою славою на Бога духа винному містечку, звідки вийдуть добрі німецькі пілоти. Про це подбають американські вишкільники та їхні німецькі колеґи, переважно колишні спадуни.

The grand, old man

Канцлер Конрад Аденауер мав 5 січня 1956 р. свої уродини. Вісімдесяті! Уперше, відколи Бонн став провізоричною столицею ФНР, тут вудбулися ґрандіозні святкування з великим бенкетом на честь канцлера. 151 носій найвищих німецьких відзначень, в тому числі 26 кавалерів ордену „pour le mérite", всі міністри і, як тут кажуть, "die Spitzen des oeffentlichen Lebens" відзначали в ґодесберзькій редуті уродини старця, що вивів 50 мільйонів німців з неволі погорди та недовір'я цілого світу і з оглашених зробив первозванцими. Федеративна Республіка Німеччина належить сьогодні до перших потуг Заходу, а на европейському континенті є одинокою впорядкованою державою з великим людським та індустріяльним потенціялом.

При всіх застереженнях, прикрих спогадах і непевних перспективах, Німеччина Аденауера є сьогодні найсильнішою позицією в балянсі Заходу. А що в мистецтві можливого — політиці — рішають факти, а не сантименти чи ресантименти, позиція ФНР сильна. Для її утвердження і для з'єднання для неї опінії світу величезною мірою спричинився канцлер Аденауер, що перейде в німецьку історію як відновитель німецької державности по найбільшій в новітній історії катастрофі. Навіть опозиційна Соціял-Демократична партія Німеччини вважала за необхідне привітати ювілята на першій сторінці свого офіціозу, відзначенням його заслуг і дещо злобним побажанням — провести рештки свого біблійного віку в затишку приватного життя. Тим часом Аденауерові й не сниться затишок Рендорфу: старець знаменито тримається і міцно держить керму ФНР.

БЕНДЖАМІН ФРАНКЛІН І СВОБОДА ПРЕСИ

17 січня 1956 р. припадає 250 річниця з дня народження Бенджаміна Франкліна. Святкування цієї дати заплянуване на цілий рік і проходитимуть вони під знаком обміну ідеями, що допоможуть посіяти краще взаємозрозуміння поміж націями. Понад сорок країн візьме участь у цих святкуваннях.

Не дивно, що весь світ бере участь у цих спільних святкуваннях, бо Франклін набув слави в багатьох країнах і багатьох галузях, як науковець, письменник, видавець, виховник, державний муж і громадський працівник, а також як лідер у довгій і завзятій боротьбі за людські права і свободу.

Франклін був переконаний, що найважливіше для добробуту людства є право вільного обміну думками та ідеями. Без цього, вірив він, годі сподіватись поширення науки та розвитку людини, а також справжньої свободи та миру.

Прагнення цієї свободи було головною метою цілого його життя. Його першим публічним актом, коли йому було тільки 16 років, був виступ у справі охорони волі слова та преси. Його останній публічний виступ, коли він, маючи 84 роки, перед самою своєю смертю закликав до звільнення рабів, затруднення звільнених негрів та до поліпшення умов освіти для дітей невільників.

А через те, що Франклін був людина практична, то він завжди підтримував ідеї вчинками, а не тільки словами. Свої перші кроки на шляху до свободи він зробив на шпальтах часопису „Куранти Нової Англії". Його брата Джеймса, видавця цього часопису, заарештовано за критику британських урядовців у Бостоні. Молодого Бенджаміна, тоді ще початківця журналіста, призначили „видавцем", щоб урятувати часопис.

З рідкою відвагою висловив він свої переконання у статті, яку надрукував у газеті, між іншим пишучи:

„Без свободи думки не може бути мудрости; громадської свободи не може бути без свободи слова, а це є право кожної людини . . . Кожний, хто хоче поневолити якусь націю, мусить почати з заборони вільного слова".

Це Франклін започаткував великий хрестовий похід, що про нього Мірабо, французький державний муж і мислитель, сказав, що він „залив світом Европу . . . загрожуючи тиранам", і у великій мірі прислужився справі поширення ідеї про людські права по цілому світі.

Франклін вірив, що преса несе на собі відповідальність за досягнення цих свобід. Він писав, „Видавець газети повинен вважати себе до певної міри за охоронця репутації своєї країни . . ." Особливо гостро виступав він проти якої б то не було цензури. В своїх статтях він висловлював думку, що коли люди мають розбіжні переконання, обидві сторони повинні висловитись прилюдно, і коли боротьба провадиться чесно, правда завжди переможе.

Його подиву гідні сміливість і відвертість особливо промовляли до незалежницького духу тодішніх колоній, і незабаром його „Пенсилвенійська Ґазета" стала найбільшою газетою в цілій Америці. Він також зорганізував кілька інших часописів і співпрацював у них з великим успіхом по інших стейтах.

Другу половину свого життя він присвятив науці та службі своїй країні. Одним з найбільших його тріюмфів була його подорож до Лондону з протестом проти запровадження документових значків, що їх мусіли ставити на всіх документах, книжках, посвідках (штемплів, або гербових марок), бо цей податок загрожував навіть існуванню преси.

Американські газети містили палкі протести проти зазіхання на їх свободу і виходили із сторінками облямованими жалібними рямками і з знаком черепа та схрещених кісток.

Бенджамін Франклін заявив протест перед Палатою Громад в Лондоні і, підтриманий деякими членами цієї палати, виграв справу. Ця перемога дала змогу американській пресі стати вільною і почати свій нечуваний до того часу зріст і свою службу для народу.

(Загальна Рада)

МИСТЕЦЬКИЙ ФІЛЬМ — „ПЕДАГОГІЧНА ПОЕМА"

Київська кіностудія художніх фільмів випустила новий кольоровий фільм „Педагогічна поема", створений за мотивами свого часу популярної в Совєтах книжки педагога і письменника А. Макаренка. На початку 1920-х років А. Макаренко працював на Україні (біля Харкова), як директор „дитячої колонії" і в цей період створив ориґінальну методу виховання т. зв. „трудновиховуваних" дітей, що внаслідок голоду і війни втратили своїх батьків.

В. Качмар

ПЕРЕМИШЛЬ — ЗАБОРОЛО УКРАЇНИ НА ЗАХІДНІХ КОРДОНАХ

(Закінчення)

Свідок нашої животворної сили і слави

Перемишль від 1340 року був під ворожими окупаціями. Шість сторіч не користувався він волею. Мінялися окупанти, раз поляки, то знову Австрія, хоча на ділі завжди були „культуртреґерами" з-над Висли. Одначе, не зважаючи на всі лихі присуди історичної долі, на всі присуди смерти нашому містові, Перемишль жив і творив своєнаціональні цінності в кожній ділянці життя народу. Існує бо якась незламна й животворна сила в отому княжому місті. Завжди бо з руїн і знищення, у фізичному значенні того слова, Перемишль відроджувався і ріс.

Перемишль зазнав горя і від нападу татарського хана Батия в 1241 р. А князі Ростислав, Рюрик і Володар обороняли Перемиську землю від поляків з заходу, а від мадяр з півдня. У 1099 році хоробрі Ростиславичі геть розгромили мадяр біля самих мурів Перемишля. А поляків лякали аж на Висли. Весь час Перемишль був предметом заздрости між поляками та мадярами. А все ж таки оте славне місто, хоча й далеко від Києва, як центру України, гідно відстоювало право української нації на всю Посянську землю. Мадярський король Гейза вів на Перемишль за князя Володаря 76 полків гуно-монголів, чи пак гонведів, але не осягнув перемоги.

Перемишль був переможений віроломністю. Лицемірний польський воєвода Петро Дунін підступно пориває з Перемишля князя Володаря, домагаючись за його звільнення зірвання союзу з поморянами та помочі проти князя Мономаха. Очевидно, що при тому не обійшлося й без жадоби гроша. Після 1340 р. Перемишль втратив політичну самостійність і дихнув ще волею за часів походу Великого Гетьмана Богдана. Тоді козаки прогнали польські війська аж за Тарнів. Далі не пішли, бо Хмельницький був вірний засаді: „Чужого не хочемо, а свого не дамо".

Роля Церкви в Перемишлі

Немає сумніву, що велетенську ролю в історичному минулому Перемишля і цілого Посяння відіграла наша Церква. Приймаючи до уваги релігійність українського народу, а Галицької Волости зокрема, не від речі буде ствердити безспірний факт, що саме завдяки Українській Церкві Перемишль перетривав усі ворожі лихоліття аж до 1945 р. включно, не затративши національного українського характеру. Історики відмічають такий символічний факт, що мітру перемиських владик перероблено з королівської корони Романовича.

Одною з найстарших будов Галичини був Собор св. Івана в Перемишлі (пізніше катедра наших єпископів), побудований князем Володимиром, а збурений в 15 ст. і перебудований на костел.

Українські церкви, побудовані нашими князями й боярами, які частинно збереглися до наших днів, дають певну пропорцію для виміру величі, блиску, віри й видержливости народу на отих західних окраїнах України впродовж віків. З більше, як десятка княжих церков, до 1945 р. збереглися тільки катедра й церква на Болоню. Решту привласнили собі поляки. І як св. Юр у Львові, так і катедра св. Івана в Перемишлі, домінувала візантійськими банями над цілим містом, документуючи наше право господаря Перемиської землі. Хто в'їжджав до Перемишля зі заходу чи сходу, той мусів бачити на узгір'ї Татарської та Замкової Гори вежі і бані дзвіниці катедри св. Івана. А такого виду не побачити в дорозі на захід аж у Кракові.

Ратуш у Перемишлі своїм архітектурним стилем ренесанс свідчить, що культурний шлях з Італії через Угорщину йшов на схід через наше місто над Сяном-Перемишль. Вже в давнину при церквах у Перемишлі постали перші школи. Церкви були також місцем схову важливих історичних і державних документів. Чи не перша допомогова каса для бідного міщанства була заснована у Перемишлі в 1783 р. при катедрі. А останній єпископ Перемишля сл. п. Йосафат Коциловський по-геройськи обороняв права нашої Церкви й народу аж до арештування Його червоними поляками.

Перемишль був і буде наш!

Не місце тут займатися Перемишлем у новій нашій історії. Вона буде достатньо висвітлена в альманаху, що його готовить до друку спеціяльна редакційна колеґія з проф. Б. Загайкевичем у проводі. Не можна, одначе, не завважити ще й тієї деталі Перемишля, що у 1918 р. на вул. Снігурського згинув у бою з польськими бандами 76-літній селянин. У бою під Крутами поляг син Перемиської землі Пипський, символізуючи своєю кров'ю соборність України. З перемиської гімназії вийшло дуже багато визначних громадян, фахівців, а також чимало провідних членів УВО і ОУН. Одні живі, а багато полягло на полі слави.

Навіть при найбільшому гнобленні Перемишль завжди зберігав гідність українського міста-твердині. Постава мешканців була самопевна, самосвідома й горда. Полякам перемишляни доводили сумою своїх національних надбань свою інакшу волю. І якби Перемишлеві тільки одне покоління волі, то напевно буде відбудована вся його колишня велич. Поблизу Перемишля — в Пикуличах — стоїть величаний хрест на високій збірній могилі наших вояків із 1918-20 років. Туди кожного року на Зелені Свята йшли тисячі-тисячі українців з терновими вінками. Не могли зупинити їх ні поліційні кріси, ані судові переслідування. З піснею „З тої крови навесні виростуть квіти нові" примушували вони тисячі поляків подивляти нашу віру в нашу правду. А на свято Богоявлення знову тисячі й тисячі йшли з хрестами й корогвами на Сян, на Йордан, і пісня-молитва „З нами Бог" опановувала простори. Так, з нами Бог!

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

ЗНАЮ КАЗКУ . . .

Знаю казку, казку дивну
Про далекую царівну,
Що сумує ніч і день.
Не розважить сміх пісень,
Не злікує і живиця.
Все марніють білі лиця,
Місяць гасне на чолі.
З уст зірветься: „Та ж коли?
Стільки марно-жданих років —
Не горить вогонь високий
На кордонах сторожких
І знамен нема на них.
Спить сторожа безтурботна,
Білять наймички полотна.
Чи страшний Семиголов,
Чи схолола в жилах кров,
Чи на меч забракло криці,
Чи помер у світі лицар?"

О. ЛЯТУРИНСЬКА

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ДОПОМОГУ ЗАЛИШЕНЦЯМ! ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Степан Женецький

ЩЕ ПРО ЛЕМКІВ У ПОЛЬЩІ

В газеті „Карпатська Русь", що появляється в Йонкерсі, Н. Й., і є органом „Лемко-Союза" в якому гуртується деяка частина лемків у ЗДА й Канаді та „Карпаторусского Общества" в Канаді, появилась з кінцем м. р. нова кореспонденція Нестора Волчака „О лемках в Польщі", в якій знаходимо нові відомості про життя лемків в Польщі.

Для інформації подаємо, що обидві вищезгадані лемківські організації, як рівно ж і їх орган „Карпатська Русь" є під впливом комуністів. Автор кореспонденції, Нестор Волчак, що є одним з лідерів тих організацій і співредактором газети — це явний „проґресивний" і возвеличник Совєтського Союзу. Літом 1955 р., він відвідав з групою комуністичних слов'янських журналістів з Канади, СССР і сателітні держави. Побував також в Західній Україні і в Польщі на тих теренах, куди польські комуністи переселили наших лемків.

В його описах, які він друкує в „Карпатській Русі", насичених похвалами про „щасливе й радісне життя" й комуністичною пропаґандою, можна найти нові інформації про життя-буття нашого народу на рідних землях. Зокрема багато нових відомостей подає він в своїх описах про долю, чи радше недолю наших лемків в Польщі. В цій його останній кореспонденції між іншим читаємо:

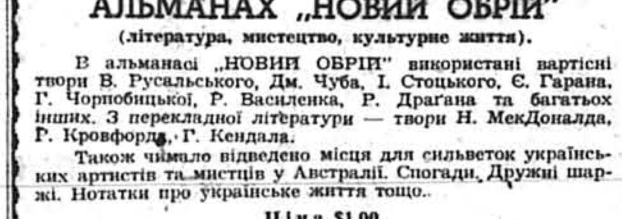
„Наші лемки розселені по всій західній і північній Польщі, але основна маса, більше половини всіх, находиться в однім вроцлавськім восвідстві. Земля вроцлавська не така зла, як декотрі наші краяни нам писали. Треба сказати, що вроцлавська земля одна з найкращих в Польщі — піскувата, але вона, як самі лемки признають, хліб родить. Правда, що наші лемки не попали на добрі господарства, бо ті люди, які прийшли туди перед лемками, вибирали собі найкращі доми і найкращі господарства. За ними приходили другі і треті і всі вибирали й перебирали. На самому останку прийшли лемки і вже не було що вибирати й прийшлося брати те, що осталось".

„Господарюють наші лемки на Заході (тобто в Польщі, — С. Ж.), не дуже добре. Вони дивляться на все як на „не своє": дім не їх, поля не їх... Не стараються того всього привести до порядку, а просто спихають так з дня на день. Так минають роки, а в їхньому житті зміни не помітно".

„Щоб дізнатись, чи лемки думають про поворот на Лемківщину — пише дальше цей Нестор Волчак, — треба б там побувати довший час, бачити більше людей й дізнатися від них, як вони задивляються на цю справу. Про тих, з якими я стрічався, можна сказати, що є частина людей, які готові кожного дня вертатися домів — тлумачок на плечі й в дорогу. Але більша частина людей сама не знає й не може рішитися. Вони люблять свої рідні села на Лемківщині, але коли почнете з ними говорити, то кажуть, що тут земля краща, обробляти її легше і при меншому труді більше хліба. В додаток тут много індустрії, багато міст і ближче до середніх та вищих шкіл, то легше дати науку дітям і легше знайти заробіток. Молодь, яка запам'ятала вдома лише війну, нужду й грабежі, не хоче вертатися, просто з плачем відбороняється від повороту".

Стільки подає про життя наших лемків в Польщі цей „проґресивний" кореспондент. З його опису і тих розмов, які він мав з людьми там, ясно, що лемки чують себе на нових польських землях, як на чужині. Ті німецькі господарства, що їм дали поляки, вважають „не своїми" і навіть не хочуть приводити їх до ладу, бо знають, що раніше чи пізніше треба буде їх покидати — бо або німці заберуть їх назад, або прийде зміна і всі вони повернуться до своїх рідних сіл, на свою рідну Лемківщину.

Як великі надії на зміну і на поворот на рідні землі, свідчать найкраще ті розмови, які мав цей „проґресивний" кореспондент з деякими лемками. При тому не треба забувати, що лемки, які з ним говорили, не все сказали йому в розмові, бо напевно здогадались, що він, хоч і канадієць, але комуністичний прислужник, бо інакше його до них не допустили б. Та й напевно він не написав всього того, і так, як він чув це в розмові з лемками, тільки те, що вигідне його „проґресивним" переконанням. Але вже з тієї його короткої кореспонденції видно, що наші лемки твердо вірять у скорий кінець комуністичного панування і поворот на свої рідні землі.

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

Доповіді проф. О. Архимовича: „Льон на Поліссі України, як сировинна база текстильної промисловости України" і „Про праці Н. Осадчої-Янати про застосування лікарських рослин у народній медицині України".

5-го листопада 1955 року в Ню Йорку відбулось наукове засідання Природничого Відділу УВАН у ЗДА, на якому дві доповіді прочитав керівник відділу, професор Олександер Зиновієвич Архимович.

Свою доповідь про культуру льону на Україні, доповідач почав з історичного нарису. Ще Геродот (V-ий вік до Христа) згадував про культуру льону та коноплі у тодішній Скитії. Нестор у своєму літописі (X-XI-ий віки після Христа) писав про вироблення тканин та олії з льону. Перед Першою Світовою Війною Україна давала коло 19% продукції льону всієї Російської Імперії. Льон вирощуваний на Україні, йшов переважно на забезпечення потреб населення. Під час революції культура льону значно підупала і лишалась на низькому рівні аж до 1930 року, коли Україна давала лише 1% продукції льону СССР. Та з 1930 року совєтська влада почала звертати увагу на прядивні культури (бавовна, льон, конопля), як на сировину для воєнної промисловости — для виробу вибухових речовин.

Полісся України має надзвичайно сприятливі природні умовини для культури льону-довгунця. Після 1930 року площі під цю культуру почали швидко збільшуватися і в 1938 році на українському Поліссі засівали льоном 112,600 гектарів. Проте, у відміну до дореволюційного часу, майже всю продукцію забирала держава. Під час другої світової війни культура льону-довгунця на Україні знову значно підупала, але після війни збільшилась за рахунок західньо - українських земель. У 1953 році Україна дала 12% всієї продукції льону СССР.

Агротехніка льону на Україні, як і в усьому СССР, є на дуже низькому рівні, механізація праці відстає. Наприклад, у 1953 році лише 66% площі посівів льону засівалось сівалками, а решту — руками.

Пересічний врожай волокна льону є дуже низький і ніяк не може бути порівняний з проголошуваними так званими „стахановськими врожаями", що здобуваються на невеличких ділянках при нечуваній експлуатації праці колгоспників. Пересічна врожайність, за даними багатьох років, як на Україні, так і в усьому СРСР, є трохи більшою ніж 2 центнери волокна з гектара. А „стахановські рекорди" в Житомирській області нібито сягають 23 центнери (Барановська) і навіть 39.1 центнер з 1-го гектара (Сaух). Якщо навіть ці дані відповідають дійсності (що є дуже сумнівним), то це лише свідчить про те, що пересічний врожай волокна в 10, а то й у 15 разів менший можливого, завдяки загально дуже низькій агротехніці.

Проф. О. Архимович сказав, що Наталя Тихонівна Осадча-Яната працює над вивченням української фльори лікарських рослин уже кілька десятків років. Вона збирала народні назви рослин та рецептуру народньої медицини. В роках 1926-33 та 1935-43 дослідниця керувала спеціяльними експедиціями, що були зорганізовані різними українськими науковими інституціями. Внаслідок цієї праці обслідувано 144 сільські місцевості, зібрано 646 видів лікарських рослин, записано 5,756 рецептів та різних відомостей, зібрано безліч фолкльорного матеріялу. Цей матеріял неповторний, бо після колективізації, голоду 1933 року, переслідування так званих знахарів, трудно сподіватися, щоб традиції народної медицини повністю збереглися в народі. Зібрані скарби народної мудрости, Осадча-Яната опрацьовує й далі, перебуваючи на еміґрації. За останні роки з'явилось кілька її праць англійською та українською мовами. У виданнях „Програми Вивчення СССР" вийшла монографія Н. Осадчої-Янати англійською мовою: „Лікарські рослини, вживані у народній медицині України". Праця має 114 сторінок, у бібліографічному показнику подано 138 назов цитованих праць. Проте, в цій книжці подано матеріял лише про сьому частину рослин, що про них дослідниця зібрала відомості. Решта матеріялу ще чекає видання.

Монографія Н. Осадчої-Янати була добре прийнята фаховими колами, американськими та закордонними. Прихильні рецензії з'явились в американських виданнях: „Ню Йорк Ботанікал Гарден" та „Американ Славік енд Іст Юріпіін Ревю", а також в індонезійському виданні: „Індонезієн Джорнал фор Нечурел Саєнс".

Проф. Архимович зауважив, що праця Н. Осадчої-Янати спонукає американських дослідників звернути більше уваги на вивчення місцевої лікарської фльори. Свого часу в СССР деякі рослини, на які звернула увагу Осадча-Яната, були запроваджені в офіційну фармакопею.

Наприкінці доповіді, проф. Архимович висловив побажання знайти можливості для надрукування всієї праці Осадчої-Янати і то не лише в англійській мові, але й в українській, щоб зберегти фолкльорний матеріял. До речі, частину праці було недавно надруковано українською мовою на сторінках „Лікарського Вісника", органу Товариства Українських Лікарів в Америці (ч. 2, грудень 1954, ч. 3, травень 1955).

В дискусіях, що відбулися після доповідей, підкреслено також важливість видання монографій Н. Осадчої-Янати.

Н. Н.

З Української Преси

ЩЕ ПРО ПОСИЛАННЯ ПАКУНКІВ ДО СССР

Едмонтонський часопис „Українські Вісті" надрукував у числі 151 з 26 грудня мин. року такого листа до редакції:

„Я хотів би тут підтвердити з власного досвіду, що пошта не приймає ніякої оплати за мито при висилці пакунка до СССР, і тим самим не маємо найменшої ґарантії, що та особа, якій ми висилаємо пакунок поштою, дістане його до своїх рук. Бо вся трудність у тому, що совєтський уряд накладає на пакунки з-за кордону страшенно високі оплати, такі оплати, яких там ні бідний колгоспник чи робітник, ні так званий трудовий інтеліґент не всилі заплатити.

Нема сумніву, що наскрізь протинародня большевицька диктаторська влада робить це з розмислом, бож їй хіба найменше залежить на тому, щоб мешканці СССР діставали якунебудь підмогу з чужих країв. Коли та влада з легким серцем винищувала мільйони своїх власних громадян і винищує далі, то де ж їй може лежати на серці яканебудь поправа їх важкого матеріяльного стану, та ще й завдяки присилці пакунків з держав т. зв. капіталістичного світу? Адже відомо, що совєтська пропаґанда вже 38 років вбиває в голови нещасних підданих СССР, що в капіталістичних державах панує засадно голод, безробіття, страйки, пошесні недуги і крайня нужда населення. Отже, як допустити до того, щоб те холодне і зубожіле докраю населення, яке живе у країнах Заходу в такій страшній нужді і в таких злиднях, допомагало своїми пакунками людям, що живуть у „передовій країні соціялізму", яка от-от і пережене своїми здобутками й осягами не тільки гнилу Европу, але й потужну Америку?!

Це причина, чому совєтський уряд не хоче бачити пакунків та інших посилок для своїх рабів з чужих держав. Коли ж він все таки допускає віднедавна листи, як також пакунки, але тільки (висилані через окремі бюра, які мають від нього на це спеціяльний дозвіл), то робить це, на мою думку, з трьох причин: 1) це дає йому змогу поробити собі точні списки всіх тих власних громадян, які дістають листи чи інші посилки з-за кордону, 2) це приносить йому поважний прибуток, бо всі ті бюра, побираючи за пересилку пакунків величезні оплати, мусять заплатити совєтському урядові відповідну суму від кожного пакунка, і 3) треба ж було нарешті бодай в 10 років після закінчення війни відкрити свої кордони для листів та інших посилок, щоб зменшити хоч частинно ту наругу в чужинецькій пресі і ті проклони, які з цієї причини падали на голови володарів СССР з уст мільйонів людей у вільному світі.

З уваги на все вище подане, всі ті, що посилають пакунки своїм рідним, які живуть під диявольською владою большевиків, нехай добре роздумають, що вони роблять. Нема ніякої забезпеки ні запоруки, щоб їх посилки, які вони роблять у найкращій вірі і з доброти свого серця, не обернулися колись, може і в недалекому часі, у велике нещастя й горе для тих, кому вони стараються звідси подопогти".

Поінформований

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Амстердам, Н. Й.

Відділ СУА прощає свою голову

В дні 27 листопада 1955 р. громада Амстердам та місцевий Відділ СУА пережили ще одну подію, яка залишиться на довго в пам'яті. За ініціятивою місцевого Відділу СУА зібралися представники місцевої громади та місцевих організацій, членки СУА і шкільна дітвора, щоб попрощати голову СУА паню Іванну Скопляк зріднею, яка виїжджає до Клівленду, Огайо.

Прощальний вечір уряджено в залі української католицької церкви св. о. Николая. Після перекуски містоголова 19 Відділу СУА, короткими, теплими словами прощає голову, підкреслюючи в першій мірі великий жаль, що наша громада взагалі, а Відділ СУА зокрема тратить в особі п. Скопляк не лиш провідницю, але і знамениту організаторку, щиру та віддану робітницю на культурно-освітнім відтинку. Щиро дякує за працю та бажає кріпкого здоров'я і успіхів на новому місці поселення.

З черги дві учениці вручили своїй учительці китицю живих квітів як доказ великої любови та пошани до неї. П-ні Скопляк упродовж кількох років вела курси українознавства і старалася защіпити любов до свого народу в душах повірених їй дітей.

З черги промовляли Всч. Отці парохи, голова Відділу УКК, голова Сестрицтва (остання дякувала за співпрацю і вручила на спомин дарунок), представник ОБВУА і представник місцевого громадянства. Всі промовці підкреслювали надзвичайний організаційний хист та невсипущу працю п. Скопляк для добра української громади в Амстердамі. У всіх виступах стверджувано, що з виїздом п. Скопляк громада втрачає прикладну громадянку і робітницю на суспільному секторі.

Пані Скопляк дякувала за виявлене призиання і заявила, що робила все те, що було в її силі. Казала, що згадана праця була для неї часто відпруженням та немов відпочинком по тяжкій фізичній праці. Защіплювати любов до свого народу та давати дітям знання — це було її улюблене звання на рідних землях.

Окремо треба згадати про виступ представниці Сестрицтва, пані Труфин. Вона теж дякувала п. Скопляк за її щиру співпрацю, як голови 19 Відділу СУА, зі Сестрицтвом. Щоб відповідно вшанувати ідейну працю Відділу СУА в несенні помочі дітям залишенців в Німеччині, закликає складати щедрі датки на уладження ялинки дітям в Реґенсбурґу. Гості зложили суму 31 доляра.

Треба підкреслити, що 19-ий Відділ СУА, хоч невеликий числом, та своєю жертвенністю і наполегливою працею здобуває фонди, які від ряду літ щомісяця шле на удержання діточого садка в Реґенсбурґу.

Відспіванням многоліттєвія і спільною знимкою закінчено цей гарний вечір.

Д. О.

Маямі, Фла.

Листопадові Роковини

За ініціятивою 17 Відд. ім. Олени Теліги Союзу Українок в Америці і за співучастю української католицької парафії й Українського Клюбу українська громада в Маямі відзначила 20 листопада 1955 року 37-річчя Листопадового Зриву.

Молодечий Відділ Відділу ч. 17 ім. Олени Теліги започаткував свято „Американським гимном". Акомпаніювала на піяно п. Ляхович.

З промовами присвяченими Листопадовому Зривові, виступили: парох української католицької церкви о. Смаль й інж. Євген Ляхович.

Присутні з захопленням вислухали народніх і стрілецьких пісень: „Горить моє серце", „Їхав стрілець", „Розжалобилася душа моя" „Над Прутом" — у виконанні відомої української співачки Ольги Павлової, при фортепіяновому супроводі відомої піяністки Ольги Ляхович.

З черги панна Ліда Остап'юк продеклямувала вірш Завадовича „Перший Листопад", а панна Зоря Подубинська виконала на піяно Присовського „Далеко од Рідного Краю„.

На закінчення присутніх чекала приємна несподіванка: Молодечий Відділ СУА, Відділу ч. 17 виконав Лесі Українки „Сім Струн". Струнами були: Тіна Ляхович, Леся Остап'юк, Леся Годівська, Надя Остап'юк, Варвара Вишневська, Карина Ляхович і Зоря Подубинська. Програмою свята керувала пані О. Подубинська.

На закінчення п. Вишневська, заст. голови Відділу подякувала виконавцям програми і присутнім від ім. голови пані Ю. Маік, яка була відсутна з причини хвороби.

Пан-отець Смаль виступив з заключною промовою, в якій відзначив активність і творчу роботу Відділу СУА в Маямі. Збірку на дар Українському воєнному Інвалідові проголосив був був. старшина Української Армії, п. Василь Подубинський. Збірка принесла 80 долярів.

Пожертви склали: Теодор Юркевич — 5 дол., Івашки — 3 дол., інж. Ляхович — 4 дол., Копичаки — 3 дол.

По 2 доляри: п-ні Павлова, Козира, Маік, о. Смаль, Подубинські, Димчина, п-ні Загоруйко, Галишки, Чадрик.

По 1 доляровi: п-ні Єва Слободян, п-ні Вишневська, п-ні Коган, Гіббонс, Стек, Нечай, Дмитрів, Красносельський, п-ні Данилюк, п-ні Кочкодан, Шпак, п-ні Попо, Любин, п-ні Ждан, Вальчук, п-ні Ведзіш, п-ні Зибликевич, Першин, Мацак, Комарницький, Южук, Грабар, Візняк, Наконечні, п-ні Зеп, Ждан, Рій, Метка, Лисий, Дищук, Кульчицький, Федик, Музика, Андрушків, п-ні Григорчук, Козира, Осадчук, Грицько, Рижевський, Годівський, Дрозд, Дитюк, Мосійчук, Гавур, Гжевський, Остапюк. Решту дрібними.

О. Л. П-ка

Міннеаполіс, Мінн.

Управа і праця філії УКК

У днях 29-го жовтня і 25-го листопада 1955 року відбулися в Міннеаполісі окремі наради, на яких остаточно складено Управу філії в такому складі:

Голова — о. прот. Степан Біляк — (Церква св. Арх. Михаїла); 1-ий заступник голови — Михайло Ґінський — (ОДВУ); 2-ий заст. голови — Гілярій Папіж — (ООЧСУ); секретар — Микола Дербиш — (Т-во Сприяння УНРаді); організаційний референт — Дмитро Мандибура — (ООЧСУ); реф. зовнішніх зв'язків — Василь Станиславів — (ОДВУ); фін. реф. — Сергій Єрмоленко — (Церква св. Юрія); культ.-освітній реф. — Микола Лозовий — (С. Т-во „Київ").

Контрольна Комісія: Степан Касян — (ОДВУ), Осип Покотило — (ООЧСУ), Дмитро Лисенко — (ДОБРУС).

Громадський Суд: Віктор Філіпович — (СГД), Дмитро Янківський — (СГД), Антін Романенко — (Церква св. Юрія).

На засіданнях філії УККА ухвалено:

Старанно підготовити і перевести 22 січня 1956 р. Свято Української Державности та Соборности, водночас з Українським Днем, традиційним для наших обох міст. Свято відбудеться у великій авдиторії Лейбор Темпл — 117 — 4-та ст., Савт Іст. Початок свята о 4-ій годині. За тиждень пізніше (29 січня) це саме свято буде проведене тимив самими силами у Ст. Полі.

Організувати, зокрема для переведення свята 22-го січня, спільний хор, складений зі співаків всіх українських Церков обох міст.

Організувати періодично академічні вечори з участю прелеґентів різних політичних угруповань.

Для кращої координації діяльности численних українських організацій міста, вважається за потрібне своєчасне зголошення тих чи інших імпрез, що їх переводять організації, до філії УККА.

Присднуючи свій голос до голосу централі УККА, — філія закликає всіх місцевих громадян, що хочуть не словами, а ділами, довести свою відданість нашій національній справі та своє розуміння ідей соборности, — сплачувати свій Національний Даток до Фонду УККА.

Вашинґтон, Д. К.

Виступ „Львівської Богеми"

Дня 11-го грудня мин. року до нашого міста загостив вперше Естрадний Ансамбль „Львівська Богема", який дав нам приблизно дві години розваги своїм вечором гумору, сатири та легкої пісні.

У наших сірих буднях давно вже відчувалося брак імпрез цього характеру, тому створення та поява „Львівської Богеми" треба вважати доцільною й актуальною справою.

Гумор у нас зобумовлений специфічними обставинами чи не найтяжча ділянка нашого театрального мистецтва.

Легкий жанр в інших народів стоїть на високому поземі — у нас він не має своєї тяглости і появляється тільки періодично.

На підставі цього вечора можемо сказати одверто, що цей Ансамбль не буде під знаком швидкопроминальности, а почне свою функцію у тяглій дії.

Програма, складена доволі тематично, нагадує нам мініятюри „Веселого Львова".

Мотором „цієї машинерії" є безперечно арт. Анатоль Радванський. Він не тільки вміє гарно привітати публіку, подати легку пісню, байдуже, чи це баляда, романс чи танґо. Свій підбір легкої музики, він виконує дуже оригінально та з великим чуттям, що особливо приємно вражає слухача.

А вже спеціяльно треба відзначити виконання „Спогаду про Львів" (слова Яр. Климовського, музика М. Гентиша). Своїм відчуттям образности і в словах і в музиці, зворушив до глибини слухачів і дав нам повну ілюзію подиху рідної землі.

Кульмінаційною точкою програми є його „Юзько Калафатюк", який цікаво розказує про всі події ще за „небіжки" Австрії, Польщі, большевицької та німецької окупації, таборові події, всякі перипетії в зв'язку із еміґрацією за океан, перебування в Америці, а вже найбільше переконує нас його ставлення до Львова. Його „балак" переплітуваний злободенними куплетами, викликає багато сподоби у слухачів.

Його політична сатира і його оригінальні міркування про наше минуле, теперішнє і майбутнє, доказує про його вміння знайти майстерність форми і подати її слухачам.

Виступ Радванського був переплетений піснями у виконанні п-ні Вероніки Цегельської, яка найбільше подобається у пісні з кольоратурою Штравса „Гомін весни". Крім цього, своїм зовнішнім виглядом підкреслила ефектовними костюмами за власними проєктами та ескізами.

Проф. Зоя Маркович, доповнютала цілість своїм фортепіяновим супроводом і дала відповідне, на високому поземі, музичне оформлення.

Програму вела малоденька Дана Мартинюк, яка також і була співвиконавцем „Пісні про любов" Сендерса.

Публіка, хоч, на жаль, як на Вашинґтонську громаду, нечисленна, нагороджувала виконавців довгими та рясними оплесками.

Симпатичному Ансамблеві бажаємо багато успіхів у дальшому турне по наших осередках Америки і Канади.

Озен.

Лондон, Онт.

Вшанування ювілею полк. Андрія Мельника

В неділю, 11-го грудня 1955 року, українське громадянство м. Лондону, Онтеріо, зійшлося в домівці клюбу Івана Франка, щоб відзначити 65-ліття Провідника ОУН, полк. Андрія Мельника. Відкрив це свято і привітав гостей, представників і присутніх, голова філії ОУН в Лондоні, Микола Томин і попросив на господаря Бенкету Миколу Дутчака. Господар бенкету представив присутнім особи, що сиділи за почесним столом: головного бесідника — голову Центрального Проводу Братства Карпатських Січовиків і заст. голови Головної Управи Української Стрілецької Громади в Канаді — д-ра Степана Росоху, пароха о. ректора Івана Гаврика, голову Відділу КУК — Степана Семчишина, голову Відділу Ліґи Визволення України — Степана Мединського, голову Відділу Братства Карпатських Січовиків — Івана Спурдзу, секретаря Українського Народного Союзу — Івана Дикуна, учителя Рідної Школи — Володимира Красновольського, секретаря Кредитової Спілки — Павла Сахаревича і визначних громадян і підприємців: інж. Романа Горного, Михайла Балика і Степана Козака.

Потім господар М. Дутчак попросив о. Гаврика до молитви. Про промові головного бесідника д-ра С. Росохи, приявні спонтано відспівали полк. А. Мельникові „Многая Літ!", щоб тим висловити Йому свої якнайкращі побажання!

У своїй промові о. Іван Гаврик зазначив, що промова д-ра С. Росохи була об'єктивна і вичерпна. Знає полковника Мельника ще з тих часів, коли він був шефом Штабу Дієвої Армії УНР у Києві. Знає його, як людину з кристально чистою душею і характером.

По промові о. Гаврика, Степан Семчишин виголосив „Стрілецьку Присягу" — Петра Карманського. Господар проголосив збірку на Український Визвольний Фонд, яку перевела п-ні Кароліна Синиця і яка принесла 41 доляр.

Це небуденне свято закінчили присутні відспіванням національного гимну.

Василь Зубик

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 38

Г. Кузьма, Ню Йорк	$ 10
М. Кость, Боффало	8
Д. Мамрич, Клівленд	5
Г. Яцишин, Асторія	5
О. А. Маруненко, Бетлегем	4
Б. Гойсан, Боффало	4
Н. Прох, Росфорд	4
І. Маречко, Клівленд	4
Т. Ф. Гаврилик, Кв. Вілл.	3.75
П. Машталяр, Торонто	3
Г. Волічинський, Бруклин	3
Т. Бодак, Бруклин	3
І. Матейчук, Геммонд	3
В. Федчишин, Петерсон	2
В. Новаковський, Вудсайд	2
М. Галюк, Торонто	2
М. Пастернакова, Торонто	2
Д. Гинда, Бруклин	2
Інж. Д. Стопкей, Шикаґо	2
П. Яць, Шикаґо	2
К. Ганусич,	2
Я. Ганчишак, Янґстави	2
С. Гудь, Ню Йорк	2
В. Сторозинський, Бронкс	2
П. Лютан, Бостон	2
В. Панчишин, Рачестер	2
О. Пісоцький, Шикаґо	2
Г. Дмитришин, Фила.	2
О. Евдох, Бруклин	2
М. Янюк, Нюарк	2
Н. Пасєчнік, Маганой Плейн	2
І. Вербовський, Ню Йорк	2
П. Хандога, Лонґ Ай. Сіті	2
П. Басора, Гадлей	2
І. Шарський, Лонґ Ай. Сіті	2
І. Ткач, Асторія	2
М. Тарасюк, Клівленд	2
Г. Ґ. Біленький, Аллентавн	2
І. Васютин, Фила	2
Д. Гуменний, Джерзі Сіті	2
М. Добровольська, Нюарк	2
П. Малицький, Бруклин	2
Е. Будзяк, Дітройт	2
А. Дзямба, Олбані	1
Гначівський, Шикаґо	1
М. Ждан, Клівленд	1
Т. Гасюк, Ютика	1
В. Хомик, Нюарк	1
Б. Кондра, Фила.	1
О. Прокопів, Ню Йорк	1
І. Нісевич, Йонкерс	1
В. Гирмак, Магвар	1
Д-р Г. Чвартацький, Йонкерс	1
С. Шкуліцький, Вудгайн	1
Н. Перчик, Рачестер	1
І. Когут, Йонґстави	1
А. Месі, Джерзі Сіті	1
І. Курх, Нюарк	1
Е. Дацишин, Бедфорд	1
Н. Шишка, Вайон	1
Ф. Олексенко, Нюарк	1
Е. Піндичук, Белпорт	1
С. Титаренко, Боффало	1
М. Семчик, Лорейн	1
П. Никифорчин, Ґарфілд	1
В. Лазор, Торонто	1
Я. Кубів, Піттсбурґ	1
С. Вирста, Клівленд	1
М. Гавур, Сиракюз	1
М. Конюх, Фила.	1
Г. Вульчак, Росфорд	1
Д. Ференц, Шамокін	1
В. Марків, Ню Йорк	1
І. Оркушкий, Клівленд	1
П. Шандрук, Фила.	1
Н. Боднар, Гілсайд	1
П. Накупінський, Ню Йорк	1
Т. Микулим, Вілкс Бері	1
І. Шостак, Шикаґо	1
Г. Маник, Перт Амбой	1
П. Чопик, Джерзі Сіті	1
С. Сушинський, Йонґстави	1
І. Швець, Джефферсон	1
І. Савчук, Боффало	1
І. Корзидло, Алтуна	1
М. Шах, Гілсайд	1
Ю. Костецька, Бронкс	1
В. Чубатий, Кенсас Сіті	1
М. Дикий, Ню Йорк	1
Я. Р. Ґерус, Нюарк	1
К. Вушко, Фила.	1
М. Тицький, Рачестер	1
Т. Шкирпан, Сайре	1
Д-р М. Яремчишин, Ліма	1
М. Пенкаль, Ню Йорк	1
О. Яремішин, Трентон	1
І. Мич, Джемейка	1
А. Мудрик, Торонто	0.50
Разом	$ 174.25
Раніше проголошено	$ 7,095.56
Разом	$ 7,269.81

Читайте щоденник „Свободу"

Спорт

ЗМАГАННЯ В АРМОРІ ГОЛ

„КРИЛА" — „ГУЗАРИ" 2:3 (1:2)

Шикаго, 8 січня 1956 р. — Батьки футболу в „місті вітрів" знайшли дуже добру розв'язку на зимовий сезон. Зимно, вітри та сніг є безсильними супроти грубих мурів, даху та центрального огрівання будинку Національної Гвардії, де протягом тижня вправляють резервові частини 5-ої Армії, відбуваються змагання польо, а в неділю після обіду симпатики футболу знаходять тут хвилини насолоди, емоцій, розчарування чи поденервування.

Двадцять команд у двох клясах змагаються на арені величиною 70 × 42 ярди за перші місця, чаші та нагороди. Сімковий турнір є неабиякою атракцією зимового сезону в Шикаго. Заклади є високі — найбільші несподіванки у вислідах змагань кожної неділі пригноблюють одних та підбадьорують других, а змаг іде безперервно — 20 хв. гри з однохвилиновою перервою. За одного долара (в передпродажі) можна побачити 10 змагань.

В першій дивізії (друга кляса після мейджер) вже другий рік з черги змагається сумівська сімка „Крила". На перший вогонь дістала вона „поляків — „Гузарів". 20 хвилин гри показали „Крила" у слабій формі; оборона зробила кілька небезпечних помилок, з центром помочі не на своїм місці та з незіграною і непродуктивною атакою. Вже в першій хвилині Павло Надзікевич з подачі Дахнівського здобуває проводження, але не на довго, бо через 2 хв. за руку оборонця суддя диктує карний коп проти „Крил", що його противник добре використовує. В останній хвилині першої половини „Гузари" здобувають ще одні ворота. Нескоординована гра цілої сімки з припадковими, непотрібно високими подачами, не змогла змінити перебігу гри в користь „Крил". Коли в 14-ій хв. Орест Галів прекрасним стрілом з подачі М. Дахнівського вирівнює відношення, то вже дві хвилини пізніше, противник об'їхавши оборонця, точним стрілом здобуває для своєї дружини дві цінні точки. В останніх чотирьох хвилинах „Крила" зриваються до загального наступу, але час виявляється закоротким, щоб змінити вислід змагань.

Віримо, що в чергових змаганнях „Крила" осягнуть свою форму та розпічнуть похід до вершка табелі. Другі змагання „Крила" розіграють з Арсеналом.

Найкращими змаганнями дня була зустріч лідера табелі „Швабен" з „вилітаючими" Ренджерс, що закінчилися ремісовим вислідом 1:1.

В. К.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі"

ВСЯЧИНА

КІСТЯКИ В ПІДЗЕМЕЛЛЯХ

Л. Е. А. Інгліш, куратор Нюфавндлендського Музею в Сейнт Джанс, розказує дивну історію про золото і людські кістяки, схоронені під будинком суду в тому ж місті. Він каже, що цю історію він чув від чоловіка, який працював при фунтаментах тієї будови у 1900 році.

Ото ж цей робітник твердив, що під час виконування фундаментів будинку його група натрапила на якесь підвалля. Ввійшовши туди, робітники знайшли в підваллі понад 50 людських кістяків, порозкиданих по долівці. Робітники негайно замурували вхід до підвалля, побоюючись, що це можуть бути кістяки людей, померлих на жовту гарячку або якусь іншу пошесну недугу. Про свою страшну знахідку вони не сказали нікому ні слова.

Куратор Інгліш вважає, що це оповідання може бути правдиве. Бо коли французькі війська пробивали собі шлях почерез півострів Авальон 1695 р., то британські піддані, які жили в тій околиці, могли схоронитися в підземеллях форту, що саме знаходився в тому місці. Французи форт спалили і всі, що скрилися в підземеллі, мусіли загинути від диму. Якщо це були багаті купці, то не виключене, що вони забрали зі собою до схоронища чималі грошові суми.

Однак мало правдоподібним є, щоб хтось робив серйозні заходи для провірення тієї історії, бо треба було б вести великі розкопки під фундаментами судового будинку, а ніхто досі не зважився запевнювати, що ці заходи оплатяться.

(„К. С.")

ФІЛАТЕЛІСТИЧНИЙ ВІДДІЛ КАНАДІЙСЬКОЇ ПОШТИ

П'ятнадцять урядовців філателістичного відділу Канадійської Пошти в Оттаві продають щорічно колекторам-філателістам в усіх країнах світу канадійських поштових марок вартости 400,000 дол. Кожного року до того відділу надходять тисячі найрізнородніших замовлень: від замовлення школяра прислати йому одноцентові марки для його альбому до великих замовлень марок на суму 3,000 дол. для багатих філателістичних крамниць.

Багато чільніших торгівців марками вживає канадійських марок як вимінної вартости для торгівлі з европейськими купцями в країнах, котрі не можуть купувати вартісних канадійських випусків з уваги на валютові обмеження. За 1953/54 рік, коли то в Канаді випущено нову серію марок для відзначення коронації королеви Єлисавети, поштовий департамент осягнув з розпродажі тих марок рекордово високу суму: 418,000 дол.

Але цієї суми не можна окреслювати як зиск, бо багато колекторів вживає спеціяльних марок, набутих за посередництвом пошти, для пересилання листів до інших філателістів.

Хоча 400,000-доляровий прибуток із такої розпрадажі марок є мінімальний у порівнянні з загальним продажем марок (около 76 мільйонів долярів річно), все таки керманичі канадійської пошти вважають це джерело прибутку важливим. Продаж марок за посередництвом філателістичного відділу канадійської пошти сприяє поширенню канадійських марок у світі. Приблизно 16,000 філателістів у світі одержують інформації про кожне нове видання канадійських значків.

(„К. С.")

ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ПРОВОДУ

Після конференції провідників республіканської партії з президентом Айзенгавером, на якій обговорювано питання майбутньої виборчої стратегії, сенатор Новленд і конґресмен Мартин відбули конференцію з представниками преси.

Законопроєкт про хемічні домішки до харчів

Вашингтон. — У Вашингтоні відзначали 50-річчя ухвалення закону про харчі і ліки, що його підписав президент Теодор Рузвелт в 1906 р. На прийнятті влаштованому з цієї нагоди була присутня вдова по д-рові Гаррі В. Вайлі, який був „батьком" закону про харчі і ліки. 1. Учасники прийняття в промовах підкреслювали потребу ухвалення нового закону, який реґулював би справу хемічних домішок до харчів для кращого консервування. 2. Створення нових лябораторій, в яких концентрувалася б контроля харчів і ліків. 3. Удосконалення контролі харчів. — Комісар харчів і ліків Дж. П. Маррік заявив, що нові хемічні домішки дадуть можливість населенню користуватися готовими до їжі харчами.

Пропонують зменшити число оголошень в часописах

Вашингтон. — Голова Конґресової Комісії, яка досліджує причини недостачі часописного паперу, конґресмен Артур Дж. Клайн заявив, що звернеться до видавців більших часописів з просьбою зменшити число оголошень, які забирають тепер в них до 60% місця, щоб таким чином заощаджувати папір і допомогти малим щоденникам та тижневикам, яким загрожує банкрутство. Департамент торгівлі поінформував цю комісію, що паперова криза дійшла до „небезпечного рівня", і внаслідок цього загрожене існування багатьох пресових органів. Часописи могли б зменшити число оголошень, збільшивши оплату за їх вміщення або обмежуючи їх приймання.

Совєтські заходи для зміцнення трудової дисципліни колгоспників

Часом такий собі голова колгоспу в розмові з кореспондентом розкриває більше правди про нужденне становище колгоспників, як цілі стоси офіційних совєтських постанов і розпоряджень. Отож, С. Козачина, голова колгоспу ім. Маленкова, Сквирського району, розповідаючи про те, яких заходів уживала управа цього колгоспу, щоб зміцнити дисципліну серед колгоспників, заявив: „В нашій артілі щомісячні аванси колгоспникам видається з 1954 року. Був час, коли багато колгоспників не виробляли мінімуму трудоднів. Коли ж ми за прикладом передових господарств республіки застосували щомісячне авансування, справи докорінно змінилися і всі члени партії сумлінно виконують доручену їм роботу..." Якими ж то благами обдаровує управа колгоспу селян, що вони сумлінно почали працювати? С. Козачина заявив кореспондентові „Радянської України" (13 грудня мин. року) буквально таке: „В 1954 році ми щомісяця видавали колгоспникам аванси (тобто наперед) по 3 карбованці грішми. В наступному році ми будемо видавати щомісяця авансом не менше як по 5 карбованців грішми і по 1.5-2 кілограми зерном на кожний трудодень..."

Для тих, хто не знає вартости совєтської валюти, пояснюємо: за ці гроші, що їх колгоспник одержує від С. Козачини авансом на трудодень, можна купити ... пачку папірос.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ТИММИНС, ОНТ. — Повідомляється, що річні збори Відд. 456 ім. Б. Хмельницького відбудуться в неділю, 22-го січня, в Домі Т-ва Просвіта, 50 Елтет північ ріг 5-ої Евню, о год. 2-ій попол. Проситься всіх членів прибути. Є важні справи, які мусять бути вирішені і просимо принести членські книжечки. Радо вітаємо нових членів. — В. Гичар, предс.; В. Воркевич, секр. М. Михальчишин, кас.

ЛОНДОН, ОНТ., КАНАДА. — Відд. 460 ім. Т. Шевченка, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о год. 2:30 попол., в домі І. Франка Клюбу, 625 Layard St. Присутність членів обов'язкова. На зборах буде вибір нової управи на 1956 р. Нових членів радо вітаємо. — С. Семчишин, предс.; І. Дикун, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Відд. 131 ім. Митропол. А. Шептицького подає до відома своїм членам, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о о год. 1-ій попол., в приміщенні СУМА при 2457 Вест Шикаґо Евню. Присутність всіх членів обов'язкова. В програмі крім вибору нової управи ряд актуальних організаційних справ. — Управа.

КУРТІС БЕЙ, МД. — Б-во св. Петра і Павла Відд. 81 пригадує всім членам, що на річних зборах, що відбулись 18-го грудня 1955 р., вибору нового уряду на 1956 рік не було з причини неприсутности членів, а щоби поступити згідно зі статутом то збори відбудуться в церковній залі де звичайно в неділю, 22-го січня, то є 4-та неділя, о год. 2-ій попол. Буде вибір управи на 1956 рік. Присутність кожного члена є обов'язкова. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Б-во св. Иосафата Відд. 217 відбуде свої чергові збори в неділю, 22-го січня. — М. Макусій, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ Відд. 170, повідомляє, що річні збори відбулись 24-го грудня і вибрано нову управу на 1956 р.: П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.; Місячні збори змінено з неділі на п'ятницю, 3-го тижня у місяці. Збори відбудуться у п'ятницю, 20-го січня, о год. 6-ій веч., в приміщенні УНДому, 433 Hoboken Ave. Проситься членів громадно прибути почути протокол річних зборрів і вирівняти свої вкладки.

ФИЛАДЕЛЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 83 повідомляє своїх членів, що місячні звичайні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о год. 1-ій попол., в домі Т-ва У. А. Горожан, 847 Н. Френклин. Проситься членів прибути і дотримуватися річної ухвали кожний член мусить платити свої вкладки що місяця, бо каса Т-ва зліквідована і нема чим за членів платити. Після річної ухвали кождий член повинен платити 5¢ на адміністраційні видатки. — С. Чорномаз, секр.

ОЗОНЕ ПАРК, Н. Й. — Повідомляється членів Відд. 200 Т-ва Вільна Україна, що річні і загальні збори відбудуться в суботу, 21-го січня, в Клюбовій залі 91-20 — 96th Ave., о год. 7:30 веч. Просимо всіх членів прийти вислухати і передискутувати над річним звітом уступ. управи і вибрати нову управу та ухвалити працю на 1956 р. — В. Балук, предс.; Е. Паращук, кас.; В. Ворґуль, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая Відд. 5 відбудуться в суботу, 21-го січня, о год. 7:30 веч., в залі Укр. Кат. Церкви Чесн. Хреста 37-09 — 31st Ave. Повідомляється, що на річних зборах 17-го грудня 1955 р. вибрано такий уряд: І. Сидор, предс.; М. Ливицький, заст.; А. Климишин, кас.; С. Антонишин, заст. П. Барнич, секр.; Н. Барнич, заст.; Є. Кривень і М. Заровений, контр. комісія; С. Лішак і Н. Микитин, надзирателі хорих членів; М. Якимінська і А. Василик надзирателі хорих членниць; Є. Кривень і О. Мартинь, капітани! І. Марко і Ан. Палаль, хорунжі. Організатори: І. Сидор і Н. Барнич. Збори відбуваються в третю суботу по першім. Проситься членів вирівняти залеглий довг.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка відбудуться в неділю, 22-го січня, в УНДомі, 2255 W. 14th St., о год. 1-ій попол. Проситься всіх прибути, бо це ваша повинність. — Управа.

ПОНҐСТАВН, О. — Б-во св. Петра й Павла Відд. 274 подає до відома всім членам, що річні збори відбудуться в неділю, 22. січня точно о год. 2-ій попол., в залі під ч. 1915 Росел вул. Просимо всіх членів прибути на ці збори і вирівняти свої довги, та вислухати річних звітів та вибрати управу на 1956 рік. — А. Кравець, предс.; Т. Сенедяк, секр.-кас.

НАНТІКОК, ПА. — Т-во „Вільна Україна" Відд. 319 повідомляє, що річні зброи відбудуться в неділю, 22-го січня. Проситься всіх членів прийти, є важні справи до полагодження і буде вибір управи на 1956 рік. — Ю. Савчук, предс.; Ю. Велгош, секр.; П. Пшек, кас.

ҐРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Т-во „Любов" Відд. 143 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о год. 2-ій попол., в церковній залі. Буде вибір нової управи на 1956 р. й інші важні справи. — А. Левонук, секр.

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 353 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о год. 1:30 попол., в церковній залі при 306 Somerset St.. Обов'язком кожного члена прибути хоч раз на рік на означений час і вислухати звіту за минулий рік. Буде вибір нової управи на 1956 рік. Проситься контрольну комісію переглянути відділові книжки і здати звіт на зборах. Пригадується, що заля буде зайнята від 5-ої год., тому мусимо опустити залю перед 5-ою годиною. — А. Ткачук, предс.; М. Семчишин, кас.; Н. Василюк, секр.

АКРОН, О. — Б-во Сош. св. Духа Відд. 295, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 22-го січня, о год. 1:30 попол., в церковній залі на розі вул. Вашінґтон і Абел. Побажаним є, щоб всі члени прибули з новими кандидатами, вислухали цілорічний звіт уряду і контр. комісії, взяти участь при виборі управи на 1956 рік і других справах. На цих зборах буде присутня містоголова УНСоюзу Геновефа Жеребняк. Прийматиметься місячні вкладки і другі датки, як на Веселку, календар і народні датки. — О. Зепко, предс.; П. Кулик, кас.; В. Пулк, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Повідомляється членів Б-ва св. Арх. Михаїла Відд. 332, що річні збори відбудуться в суботу, 21-го січня, о год. 7-ій веч., в УНДомі, 10 Колфакс вул. Проситься вирівняти свої місячні вкладки за 1955 р. Присутність всіх членів обов'язкова. Олінський, предс.; Мазепа, фін. секр.; Обшанський, кас.; М. Сірман, секр.

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ КАФКА, член Відд. 20 У. Н. Союзу в Гемтремк, Миш., помер 16-го грудня 1955 р. Походив з села Єзупіль, пов. Станиславів, Зах. Україна. Оставив в смутку 4 дітей Михайла, Петра, Івана і Марію та 4 внуки. Похорон відбувся 19-го грудня з погребового заведення до Грек. Катол. Церкви Преч. Діви Марії при участи Родини, Членів та знайомих на Mt. Olivet цвинтар в Дітройті. — В. Н. П.!

А. Трищ, секр.

JOHN MORRIS (Moroz), member of Branch 149 of U.N.A. died suddenly, while at work of a heart attack on Wednesday, Dec 21, 1955. He was the son of Nicholas and the late Catherine Moroz of Bentleyville, Pa. He is survived by his wife Mary (nee Ross) and infant son John Jr., three brothers, and four sisters, Nicholas, Mary, Sophia, Anna, Michael, Helen and Henry. The funeral was held Monday, Dec. 26, 1955 from the Holy Ghost Ukrainian Catholic Church and the body was interned in the Holy Ghost Cemetery in Lackawanna, N. Y.

Mary Steckow Decky, Sec.

ІЛЬКО АНДИБИР, член Б-ва св. Володимира Вел., Відд. 179 УНСоюзу в Ст. Луїс, Мо., помер по тяжкій недузі 30-го грудня 1955 р. Покійний родився в селі Ролів, пов. Дрогобич, Зах. Україна. Полишив в смутку сина Івана і дві дочки Анну і Павліну, зятів і внуків. Похорон відбувся з пог. заведення до римо-кат. церкви, а відтак на цвинтар св. Петра і Павла, при участи Родини і Членів. — В. Н. П.!

Мих. Паращак, секр.

Тарзан, ч. 3600. Напад!

Поволі, розкішна тварюка вийшла на середину арени.

Тарзан стояв нерухомо, жаден фібр його тіла не здригнувся.

Червоний плащ звернув увагу бика. Він форкнув, збурив копитами сухий пісок, а тоді кинувся на мавполюдину з усією своєю лютою дикістю!